

UDENRIGSMINISTERIET

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/953 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covid-certifikat) for at lette den fri bevægelighed under covid-19-pandemien (EØS-relevant tekst)

KOM(2022) 50
Nyt notat

Enhed:

JTEU

Sagsbehandler:

Thomas Svenningsen

Dato:

22.02.2022

Sagsnummer:

2021-7060

Bilag:

-

1. Resumé

Kommissionen har den 3. februar 2022 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/953 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covidcertifikat) for at lette fri bevægelighed under covid-19-pandemien. Forslaget blev oversendt i dansk sprogversion den 14. februar 2022.

Forslaget har til formål at forlænge anvendelsen af forordningen om EU's digitale covidcertifikat med 12 måneder samt foretage mindre tilpasninger heri. Baggrunden for at forlænge forordningen, som udløber den 30. juni 2022, er fortsat at understøtte unionsborgernes frie bevægelighed, idet forordningen sikrer en gensidig anerkendelse af medlemslandenes covid-19-certifikater i forbindelse med indrejse, da det ikke kan udelukkes, at visse medlemslande også efter sommeren 2022 vil kræve dokumentation for covid-19-vaccination, -test eller -restitution som indrejsebetingelse. Der lægges op til hurtig vedtagelse med henblik på at skabe klarhed inden forordningens udløb den 30. juni 2022.

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget, der midlertidigt opretholder et eksisterende, vellykket system, der sikrer unionsborgere mulighed for at dokumentere deres covid-19-status i egne og andre europæiske lande. Det vil som hidtil være op til medlemslandene selv at beslutte, hvorvidt man vil stille krav om coronapas ifm. indrejse eller andre aktiviteter.

2. Baggrund

Kommissionen har den 3. februar fremsat forslag om ændring af forordningen om EU's digitale covidcertifikat (KOM(2022) 50 af 3. februar 2022 om ændring af forordning (EU) 2021/953 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater for at lette fri bevægelighed under covid-19-pandemien).

Forslaget er oversendt til Rådet den 14. februar 2022 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 21, stk. 2 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det er ambitionen, at ændringsforordningen vedtages i god tid inden den 30. juni 2022, hvor forordningen udløber. Det kræver hurtig behandling i Rådet og Europa-Parlamentet.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at forlænge forordningen om EU's digitale covidcertifikat og samtidig ændre visse bestemmelser heri. EU's digitale covidcertifikat letter den frie bevægelighed, idet borgerne får udstedt interoperable og gensidigt anerkendte covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater, som de kan benytte som dokumentation for deres COVID-19-status, når de rejser mellem europæiske lande.

Forslaget indeholder følgende fire ændringer af forordningen om EU's digitale covidcertifikat:

Forlængelse af anvendelsen af forordningen

Den nuværende forordning om EU's digitale covidcertifikat udløber automatisk den 30. juni 2022. Med forslaget forlænges gyldigheden af forordningen med yderligere 12 måneder indtil 30. juni 2023.

I lyset af den nuværende epidemiologiske situation, vurderer Kommissionen ikke, at det kan udelukkes, at der kan være medlemsstater, der ser behov for fortsat at kræve, at unionsborgerne, som udøver deres ret til fri bevægelighed, skal kunne fremvise dokumentation for covid-19-vaccination, -test eller -restitution efter den 30. juni 2022. Ifølge Kommissionen er det vigtigt at undgå, at unionsborgere og deres familiemedlemmer fratages muligheden for at gøre brug af EU's digitale covidcertifikat, som er en effektiv, sikker og privatlivsbevarende måde at bevise sin covid-19-status på, hvis der efter den 30. juni 2022 af hensyn til folkesundheden stadig gælder visse restriktioner for den frie bevægelighed.

Kommissionen foreslår at begrænse forlængelsen til 12 måneder, da alle restriktioner for den frie bevægelighed for personer inden for Unionen, som er indført for at begrænse spredningen af COVID-19, bør ophæves, så snart den epidemiologiske situation tillader det.

I forslaget understreges, at forlængelsen ikke betyder, at medlemslande skal opretholde eller indføre restriktioner for den frie bevægelighed. Det vil fortsat være op til medlemslandene at beslutte, om indrejsende skal fremvise gyldigt coronapas.

Udvidelse af listen over antigenest

Kommissionen foreslår at udvide listen over antigenest, således at den omfatter andre typer godkendte antigenests, der udføres i et laboratorium, og ikke kun hurtige antigenest, som giver resultater på under 30 minutter. Indtil videre er det fortsat kun antigenest baseret på hals- og næsepodninger, som er godkendte, hvorfor fx testtyper, der udelukkende er baseret på spytprøver ikke er på listen over godkendte antigenest.

Antal vaccinedoser

Kommissionen foreslår at det præciseres, at medlemslandene ved udstedelse af vaccinationscertifikater skal angive det samlede antal doser, som indehaveren har fået, uanset i hvilken medlemsstat, de er blevet givet. Dette med henblik på at sikre, at det faktiske samlede antal doser vises korrekt.

Udstedelse af covid-19-certifikater til personer, der er del af kliniske forsøg

Kommissionen foreslår, at det præciseres, at der er mulighed for, at EU's digitale covidcertifikat *kan* udstedes til personer, som deltager i kliniske forsøg med covid-19-vacciner, og at sådanne certifikater *kan* accepteres af andre medlemsstater med henblik på at fravige restriktioner for den frie bevægelighed. Kommissionen kan anmode Udalget for Sundhedssikkerhed, ECDC eller EMA om at udarbejde vejledning for accept af covid-19-vacciner, som indgår i kliniske forsøg.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslagets formål om at forlænge anvendelsen af forordning (EU) 2021/953 ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslandene alene.

Ifølge Kommissionen vil manglende handling på EU-plan medføre, at forordning (EU) 2021/953 ophører med at finde anvendelse, herunder retsgrundlaget for at anvende tillidsrammen for EU's digitale covidcertifikat. Derudover vurderer Kommissionen, at unionsborgere og deres familiemedlemmer ikke længere vil have ret til at modtage interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutioncertifikater. Endelig vil medlemsstaterne ifølge Kommissionen ikke længere være forpligtet til at acceptere EU's digitale covidcertifikat, når de fritager personer, som kan dokumentere en bestemt covid-19-status, for restriktioner.

Regeringen er enig i vurderingen af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

I medfør af udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 7, og stk. 3, er det muligt at afvise indrejse for udlændinge, der ikke allerede har lovligt ophold i Danmark, hvis sundhedsmæssige grunde tilsiger, at personen ikke bør have ophold her i landet. Det følger endvidere af udlændingelovens § 2, stk. 3, at loven kun finder anvendelse på udlændinge omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

I medfør af epidemilovens § 40 kan Sundhedsministeren efter forhandling med vedkommende minister fastsætte regler om, at personer, der ankommer til landet fra eller har bopæl i nærmere angivne lande, skal fremvise dokumentation for, at de ikke har en nærmere bestemt alment farlig eller samfundskritisk sygdom, at de skal lade sig undersøge for, om de pågældende har en alment farlig eller samfundskritisk sygdom, at de skal lade sig isolere, eller at de om nødvendigt skal lade sig indlægge til observation på et sygehus. Sundhedsministeren har på denne baggrund udstedt en bekendtgørelse, der fastsætter regler for test og isolation efter rejser (Bekendtgørelse om krav om test og isolation efter indrejse i Danmark i forbindelse med håndtering af COVID-19).

7. Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget indebærer visse økonomiske konsekvenser i form af afledte nationale udgifter til løbende drift og vedligeholdelse af de nuværende tekniske løsninger mhp. at sikre interoperabilitet mellem det danske coronapasssystem og det fælleseuropæiske system.

Kommissionen lægger op til, at der i EU-budgettet samlet afsættes ca. 52 mio. kr. (7 mio. euro) i alt fordelt på 2022 og 2023 i forpligtelser og betalinger. Beløbet dækker både dette forslag og KOM(2022) 55. Midlerne finansieres fuldt ud via omprioritering.

Forslagene vurderes samlet set at medføre positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da forslaget ventes fortsat at bidrage til øget rejseaktivitet på tværs af medlemslandene.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet beslutning om indførelse og ophævelse af sundhedsmæssige restriktioner, herunder rejserestriktioner, som følge af COVID-19 fortsat er overladt til medlemslandene.

Forslaget vurderes foreløbigt at have statsfinansielle konsekvenser på et niveau under 10 mio. kr. i alt i perioden 2022 og 2023. Konsolidering af udgifter udestår dog. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte myndigheders eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom. Såfremt dette ikke er muligt forelægges der sag herom for regeringens økonomiudvalg.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende forslaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil være positive over for en forlængelse af anvendelsen af forordning (EU) 2021/953 samt de foreslåede øvrige tilpasninger heri.

Det er umiddelbart forventningen, at der vil være det nødvendige flertal i Rådet.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for Kommissionens forslag, da en forlængelse af forordningen om EU's digitale covidcertifikat kan understøtte rejseaktiviteten på tværs af de europæiske grænser. Forslaget berører ikke medlemslandenes adgang til at indføre eller ophæve rejserestriktioner i form af krav om coronapas eller lignende. Fra dansk side vil der blive arbejdet for, at der indsættes mulighed for at gensøge behovet for forordningen før udløbet af de foreslåede 12 måneder, hvis udviklingen tilsiger dette.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forordningen om etablering af et europæisk coronapas-system (EU) 2021/953 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. april 2021. Ændringsforslaget har ikke tidligere været forelagt for udvalget.